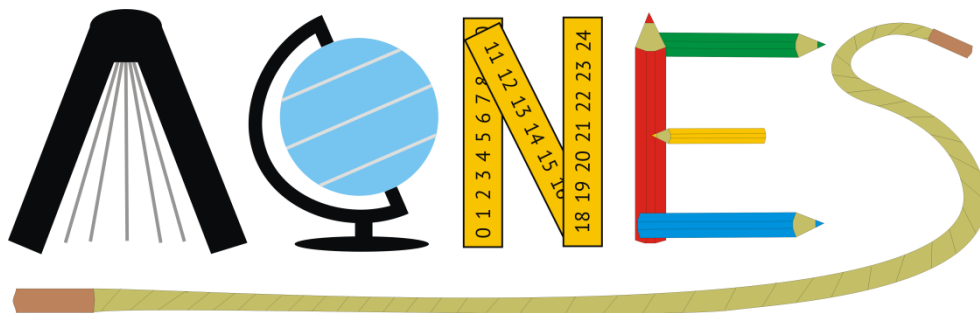

AGNES
Školní časopis
ZŠ Anežky České,
Ústí nad Labem
Ročník 2020
Číslo 1

**STÝSKÁ SE
VÁM?!**

Kam se poděl sníh? | Holocaust | Blue challenge
Předsevzetí | Valentýnská pošta | Tři králové a mnohem více...

Úvodník

Leden je dobrý měsíc na ohlédnutí za minulostí i pro plánování budoucnosti. V řadě světových jazyků (angličtina January, němčina der Januar) je totiž nazýván podle římského boha - Janus byl bůh vrat, dveří, vcho-
dů, začátků a konců. Jeho dvě tváře (vousatá a bezvousá) vlastně představují slunce a měsíc. Stal se symbo-
lem změny a přeměny, jako například přeměna minulosti v budoucnost.

Přelom roku bývá dobou, kdy si dáváme nejrůznější předsevzetí, zejména v těch oblastech, kde si uvědo-
mujeme, že máme rezervy. Ta novoroční mají dlouhou tradici, doložená jsou už v 15. století.

Rok 2020 jsem chtěla přivítat trochu netradičně, takže jsem své nejbližší přemluvila na půlnoční silvestrov-
ský výšlap na Milešovku. Tam nahoře jsou hvězdy o kousek blíže a jasně září a dole pod vámi střídá jeden
ohňostroj druhý. To se prostě neubráníte myšlenkám typu: Jaký ten nový rok bude? A jen doufáte, že...zítra
začne konečně padat sníh, že zimu vystřídá jaro, léto, podzim, zim.... No zkrátka, že na stejném místě bude-
te stát přesně za rok znovu, že nás nepotká žádná přírodní katastrofa, nebudou válečné konflikty, neobjeví
se epidemie... Možná i na to novoroční předsevzetí dojde. Je vlastně docela jedno, zda jej splníme, či ne,
protože příští rok budeme znovu doufat, že se dokážeme zlepšit.

Nemám žádný návod, jak být dobrým, vím jen, že ani dodržování předsevzetí vám nezaručí, že se konečně
lépe naučíte třeba anglicky nebo háčkovat, že zhubnete, uběhnete půl maraton. Pro většinu z nás je totiž
velmi obtížné je splnit a sliby dodržet. A tak si říkám, že možná - zcela určitě bude stačit, když si na svůj se-
znam prostě napíšu, že budu dělat cokoliv, díky čemu mě bude život jen víc bavit.

- ✓ budu se usmívat
- ✓ začnu zpívat, tančit, malovat...
- ✓ nebudu ztrácet čas a energii
- ✓ častěji budu říkat: "mám tě ráda"

Vážně si chci odškrtnout větu "mám tě ráda"? Samozřejmě, že chci! Vždyť já tu přece nejsem sama, mám
děti, svoji rodinu, přátele - ty opravdové i ty na sociálních sítích a tak ji mám komu říct. Svět je nádherné
místo a už v roce 2050 nás tu prý bude 9,7 miliard - nás lidí. A jak s tím souvisí láska? To je to, co nás spoju-
je, díky ní dokážeme pomoci druhému. Tomu, který se náhle ocitl v tíživé životní situaci, všem zdravotně
postiženým a dlouhodobě nemocným, umírajícím, obětem domácího násilí, lidem postiženým živelnými
katastrofami nebo válečným konfliktem... To díky ní jsme zvládli v minulosti zvítězit nad nenávistí, která je
jejím přesným opakem.

Stále nevíte, jak být dobrým? Vytvořte si vlastní seznam, návod, či plán, nebo si jen přečtěte něco o novo-
ročních předsevzetích, charitě i Charitě, Třech králích, holocaustu... pozitivní už je jen to, že jste si tu otázku
položili.

—•—

Obsah čísla

3	Kam se poděl sníh?	10	Charita a charita
4	Předsevzetí	11	Valentýnská pošta
6	Holocaust	11	Rodina je, když...
7	Dějepis na celý den	12	Blue challenge!
8	Tří králové		

Agnes je latinsky Anežka.
Koncovka -*gnes* také odkazuje
na řecké *gnósis* (poznání).

AGNES, školní časopis Základní školy Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, p. o., vychází nepravidelně
Redakční rada: Mgr. Kateřina Suchá (sucha@zsanceske-ul.cz), Mgr. Jan Musil (musil@zsanceske-ul.cz)
Redakce si vyhrazuje možnost příspěvky podle potřeby krátit a upravovat.

Kam se poděl sních?

Když se podíváte z okna ven, máme krásné jaro. Sem tam se objeví pár kapek deště, sem tam vysvitne skrze mraky slunce a občas je ráno ještě chladno. Takové hezké březnové počasí. Počkat, v kalendáři se píše něco o lednu?!?

Ve zprávách pořád něco o Austrálii, teď nějaká Čína, předtím Írán... **Kde je můj sních?!!**

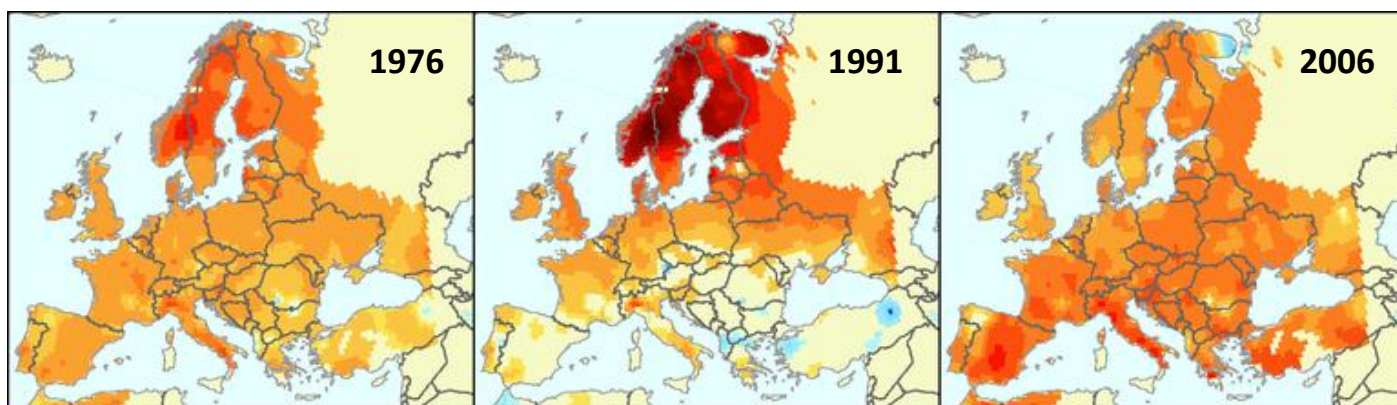
Mrkneme se na předpověď počasí, tam určitě něco bude. Hmm, plus pět, déšť, po dešti inverze a mlhy. Na horách místy sněhové přeháňky. Stav sněhu na sjezdovkách: vleký mimo provoz. Takže jarní prázdniny za dveřmi a ono nebude kde lyžovat? Kde bobovat? Ani sněhuláka si neuplácám? Při pohledu z okna to vidím maximálně na blátuláka...

Greta má (možná?) pravdu

Bez ohledu na to, jestli patříte mezi příznivce/odpůrce mladé Švédky, která již roky upozorňuje na očividně existující problém klimatické změny, je potřeba si přiznat, že zimy už nebudou to, co bývaly. (Brr, teď si připadám jako kalendář.)

Na 1. stupni jste se v prvouce všichni učili rozdělovat měsíce do čtyř ročních období: jaro, léto, podzim a zima. Prostý pohled z okna ale může lehce zmást – venku nám v lednu pučí stromy, květiny vytahují barvy, ptáci vyvádějí mláďata... Loňský dlouhý podzim nám vlastně posunul ono dělení (podzim = září, říjen a listopad), protože ještě v prosinci jsme měli hezký podzim a leden v tom zatím pokračuje.

Letos do zimy značně zasáhlo proudění vzduchu, změny tlaku a v případě Ústí nad Labem také inverzní počasí, které nám krom výkyvů teplot působí obtíže jako nemoci dýchacích cest či vyloženě špatná nálada ze života v mlze.

Na třech mapách z let 1976 – 2006 je vidět, jak se průměrná teplota v Evropě zvyšuje (čím tmavší, tím větší oteplení). Patrně nám nezbyvá, než si začít zvykat na zimní měsíce bez sněhu a letní měsíce s vyššími teplotami. Anebo s tím můžeme něco udělat...

Více o klimatické změně, globálních problémech a životním prostředí přineseme v dubnovém čísle.

Předsevzetí

Novoroční předsevzetí spousta lidí odsuzuje, někteří možná protože o takových věcech prostě vůbec nepřemýšlí, jiní se někdy pokusili sepsat si seznam, který se snažili důsledně plnit a dodržovat ho, ale protože se jim to nepovedlo, tak teď tvrdí, že je to zbytečné, aby zakryli své vlastní selhání. Dalším přijde zbytečné dávat si jej na Nový rok, když mají snahu něco změnit hned.

Novoroční předsevzetí možná mají omezenou trvanlivost jen po dobu jednoho dne s velkým N. Ale proč je kvůli tomu zavrhnout? Znějí krásně, odhodlaně, ukazují sebekritické stránky našeho já a sympatická na nich je, právě ta snaha se svými nedokonalostmi skoncovat. Pokud chcete, aby ta vaše měla šanci na úspěch, nedávejte si je na Nový rok, protože se to prostě hodí, nedávejte si je, když máte špatnou náladu, nebo máte málo času. Musejí být taková, která vás opravdu chytanou u srdce, a budete o nich přesvědčeni.

A jak to vidí vaši spolužáci?

—●—

Podle mě je úplně zbytečné dávat si předsevzetí, protože většina lidí si myslí, že když si ho dají, tak se to také splní. Zapomínají však, že jsou to právě oni, kdo pro to splnění musí něco udělat. Když jsem se chtěl zlepšit v čínštině, tak jsem si dal předsevzetí, dopadlo to tak, že se mi ho nepodařilo splnit, a proto si už žádná předsevzetí nedávám.

VOJTĚCH JANEČKO, 6. A

Je pravda, že se nechci učit a nebaví mě to. Mohla bych víc přidat, abych mohla být chytřejší. Začnu se učit, abych něco dokázala. Budu se učit, i když nechci a nebaví mě to, přesto se budu učit. Uvědomila jsem si, že když budu víc čist, budu lepší, chytřejší a ne nechťívá.

MARKETA MARŠINSKÁ, 6. A

Jednou jsem se rozhodl, že půjdu s kamarády do trampolínového centra. Skočil jsem salto s 3,5 vruty, ale když jsem dopadl na zem, hnul jsem si s krkem a nakonec jsem skončil na pohotovosti. A tak jsem se rozhodl, dal si předsevzetí, že nebudu přeceňovat svoje síly.

VÍT KUNC, 6. A

Slovo předsevzetí pro mě nic neznamená, protože je to stejné, jak když si

dáte úkol, nebo když si vytvoříte plán vaší budoucnosti. Přijde mi zbytečné, čekat na Nový rok. Někdo se mnou bude souhlasit, jiný nemusí, ale já si myslím, že pro změnu ve svém životě se mohu rozhodnout například i v polovině roku.

PAVEL ŠIROVSKÝ, 9. C

Moje novoroční předsevzetí znělo - začít víc cvičit. Jenže problém je v tom, že nemůžu zvedat těžké věci, ani nesmím posilovat, protože mám problémy se srdcem a to znamená, že mám určitá zdravotní omezení a to i

ve sportu. Pravidelně docházím na kardiologii, i přes své problémy jsem se rozhodl, že budu cvičit, tedy cviky, které smím. Bohužel mi to dlouho nevydrželo, chyběl mi čas a nebavilo mě to.

MICHAL BEZDĚK, 9. C

Proč si dávat novoroční předsevzetí? Na tuto otázku nemám žádnou odpověď. Spíš si říkám, že lepší je vůbec si ho nedávat. Sám to dodržuji. Není nutné dělat změny jen jediný den v roce, lze to kdykoliv. Sám pro sebe si říkám: "Když chceš, můžeš všechno."

IBRAHIM SULEJMENOV, 9.C

Na novoroční předsevzetí zrovna moc nevěřím, ale minulém roce zkusil. Dal jsem si předsevzetí, snaž se ho dodržet a stále ještě ho dodržuji. Akorát už si nemyslím, že s dalšími předsevzetími bych musel čekat na konkrétní den v roce, když můžu začít hned. Řídím se příslovím: Co můžeš udělat (začít) dnes, neodkládej na zítřek.

DANIEL MARKEVIČ, 9. C

Možná se mnou bude hodně lidí souhlasit, já si myslím, že novoroční předsevzetí jsou zbytečná. Já bych určitě žádné nedodržel, ale aspoň to umím přiznat, ne jako můj bratr, který se rozhodl, že bude od Nového roku "kydat" morčata pravidelně každou druhou středu. A jak myslíte, že to dopadlo? Každou středu to dělám já. Když už se někdo pro něco rozhodne, měl by to dodržet, protože jinak je to zbytečné a pak je asi lepší žádné si nedávat.

RADEK SVOZIL, 9. C

Rozhodl jsem se, že budu chodit na brigádu, abych měl nějaké peníze, za které si pak koupím věci, které chci nebo potřebuju. Určitě tak pomůžu i své rodině a kromě toho, pracovat mě baví. Na střední škole se budu víc učit, abych si tak zajistil dobře placenou práci a začnu chodit na bruslení, abych se zlepšil.

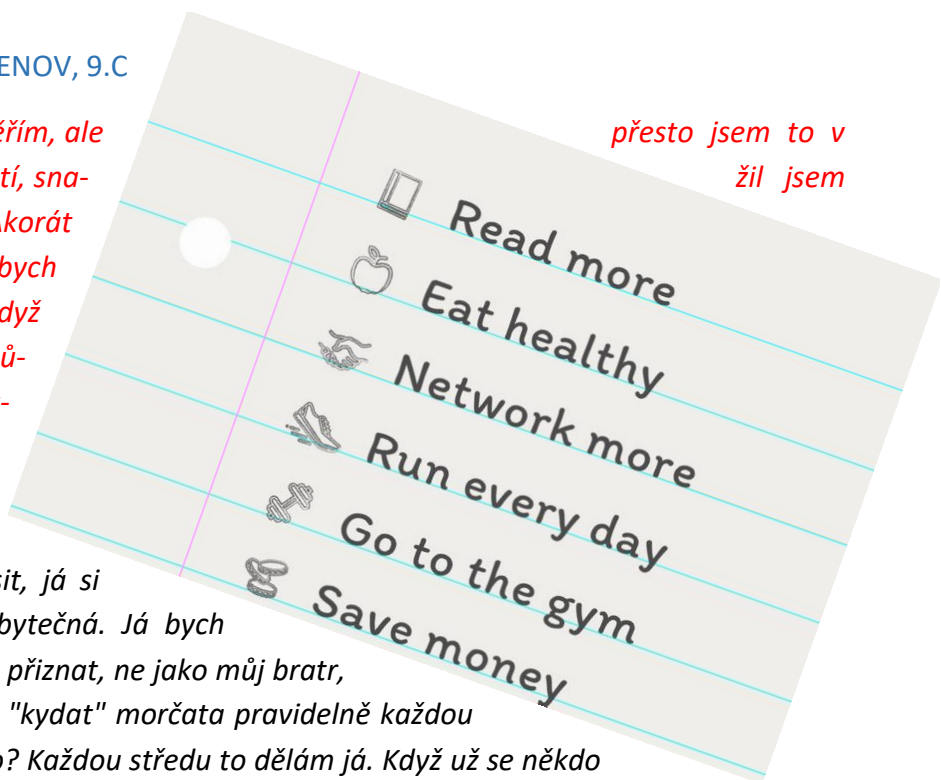
JAROSLAV NOVÁK, 9.C

Asi bych se měl víc učit. Je to sice nudné a zdlouhavé, ale dělat se to musí, zvláště pokud se chci někam dostat a jednou dělat něco pořádného. Ale chápejte mě, pro lenocha jako jsem já, je opravdu velmi těžké, přinutit se k učení.

MARTIN MASTÍK, 9. C

Za poslední měsíc se toho v mém životě hodně změnilo, dal jsem si několik předsevzetí, něco jsem dodržel a něco bohužel ne. Mám teď větší sebevědomí, jsem otevřenější vůči kamarádům i rodině. Rodiče mě začali podporovat a já konečně už jen nesedím u počítače, hlavně jím zdravěji a věřím, že rok 2020 by mi mohl přinést celkově nový život.

MIGUEL PETRASEC, 9. C

Holocaust

V pondělí 27. ledna jsme si připomněli významný den, v kalendářích po celém světě se píše: Den památky obětí holocaustu.

Během 30. a 40. let 20. století, tedy před zhruba 80 lety (a to není zase tak

dávno), se ve střední Evropě někteří lidé rozhodli, že se jim nelíbí žít v sousedství s určitými lidmi.

Protože byli trochu jiní. Jinakost se nelíbila a tak ji zakázali. Během několika let se zálo tolik, že bylo vlastně nemožné normálně žít.

Norimberské zákony jsou souhrn všech nařízení a omezení, které se týkaly Židů a dalších skupin obyvatel v nacistickém Německu. Vedle zákazu práce v určitých oborech zmiňují také omezení při stěhování, návštěv kin či divadel a další.

Nechceme vás tady

Dalším krokem bylo odstěhování všech, kteří se nacistům znelíbili mimo německá města. K tomu sloužila systém ghett a táborů.

nacistům
kazů nakupi-

Jedním z největších evropských ghett se od roku 1941 stalo město Terezín, necelých třicet kilometrů od Ústí. A právě v Terezíně skončily téměř čtyři stovky ústeckých židovských obyvatel, neboť Ústí jako město v Sudetech bylo podřízeno nacistické správě (a tedy i norimberským zákonům).

Holocaust má mnoho milionů obětí, dodnes vlastně není jasné, kolik přesně osob během oné doby přišlo o život, ale celý svět si každý rok při konci ledna a připomínce této smutné části lidských dějin zároveň doufá, že se již nikdy nebude opakovat.

Pokud byste chtěli na oběti z Ústí nad Labem také zavzpomínat, máte šanci se zastavit v Městských sadech, kde je již 15 let umístěn památník obětem.

Stolpersteine

Stolpersteine je slovo pocházející z němčiny a znamená kámen, o který se zakopává.

Připomíná židovské oběti holocaustu v ulicích evropských měst. Bývá umístěn před domem, kde Židé naposledy bydleli.

A dnes?

V dnešním Česku existuje deset židovských obcí, které kromě náboženského a společenského života zajišťují přeživším všemožnou péči a podporu. Čas od času se pod záštitou některé z obcí koná beseda s pamětníkem-přeživším. Pokud byste nějakou takovou událost měli v dosahu, rozhodně se zúčastněte – věk člověk nezmění...

Během svého života narazíte na zpracování tématu holocaustu ve filmové, knižní, komiksové, divadelní, výtvarné či jiné podobě. Nabízíme pár příkladů děl, která byste mohli využít ve škole. Anebo jen pokud byste se o tom všem chtěli něco víc dozvědět...

Knihy

S. Sem-Sandberg: *Chudí v Lodži*

A. Franková: *Deník*

E. Kulka: *Útěk z tábora smrti*

M. Gilbert: *Norimberský deník*

H. Welzer: *Můj děda nebyl nácek*

B. Fritta: *O chlapci, který se nestal číslem*

K. Levine: *Hanin kufřík*

H. Brenner-Wonschicková: *Děvčata z pokoje 28*

A. Spiegelman: *Maus*

Filmy

Všichni moji blízcí

Pianista

Život je krásný

Králíček Jojo

Musíme si pomáhat

Zlodějka knih

Đáblova dílna

Síla lidskosti

Dějepis na celý den

Obvykle v lednu se také stává součástí výuky dějepisu v 9. ročníku tematický den věnovaný právě holocaustu. Letos se kvůli organizaci posouvá sice na únor, ale nebojte – proběhne určitě.

Stejně tak si dovoluujeme pootevřít druhé pololetí drobnou zprávou pro celý druhý stupeň: již máme naplánované všechny tematické dny a exkurze, takže v druhém pololetí si dějepisu užijete o něco více. ☺

Tři králové

Leden jsme zahájili pondělkem s datem 6. ledna. V kalendáři se v tom dni objevuje už pár set let zmínka o Třech králích. A co o nich víme?

Mudrcové na cestě aneb starověká roadmovie

Všechno začíná narozením Ježíše, které bylo všem v okolí oznámeno onou hvězdou, jež se zastavila nad chlévem, v němž se tetelí malý Ježíš s doprovodem. Dítěti se jako první pokloní pastýři se stádem ovcí. K témuž dítěti o něco málo později dorazí i králové-mudrci, kteří z pohybu a postavení hvězd neomylně vyčtou, že se narodí velký král, a to v Izraeli. Jsou to cizinci a jinověrci. Je

úsměvné, jak tito mužové vědy, moderně řečeno intelektuálové, kteří se dobrali poznání o narození krále králů složitými výpočty a věděli o něm dříve, než k narození došlo, přijdou pozdě. Prostí pastýři jsou už zase zpátky u svých stád, když do Betléma vstupují učenci. Pozdě, ale přece...

K+M+B

Dodnes se na dveřích domů objevuje tato, ehm, vlastně šifra. Všichni si myslíme, že to znamená počáteční jména oněch mudrců – tedy K jako Kašpar, M jako Melichar a ještě B jako Baltazar. Ale pozor, to je omyl!

Písmena jsou šifrou, či zkratkou latinského *Christos mansionem benedicet* – C+M+B (a my víme, že C se někdy čte jako K), což přeloženo do nám srozumitelného jazyka znamená: Kristus žehnej tomuto domu.

Na této a dalších stranách jsou kresby žáků z 5.C, kteří nám tři krále namalovali. Děkujeme. ☺

π

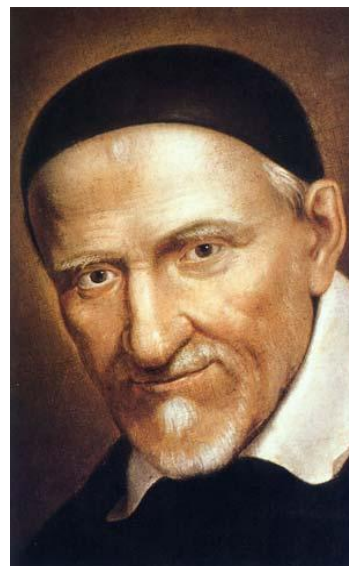

Charita a charita

Výraz charita vychází z latinského slova **caritas** a znamená lásku ve smyslu pomoci druhému, první charitativní služby provozovala církev.

Slovo Charita s velkým písmenem na začátku používáme pro označení organizace. Pod tímto názvem najdeme celou síť Charit v České republice.

Jedním ze zakladatelů moderní evropské charity a péče o chudé je svatý **Vincenc z Pauly** (1581-1660), francouzský kněz, patron charity, vězňů, zajatců, bezdomovců a nemocnic. Jeho svátek připadá na 27. září a slavíme ho jako Den Charity.

Charita Česká republika navazuje na bohatou historii péče křesťanů a církve o chudé a trpící, jejím posláním je pomoc lidem v tíživé sociální situaci, zdravotně postiženým a dlouhodobě nemocným, umírajícím,

obětím domácího násilí, lidem postiženým živelnými

katastrofami nebo válečným konfliktem, a to v České republice i v zahraničí. Chrání práva a důstojnost každého člověka bez ohledu na rasu nebo náboženství. Nejznámější akcí, kterou od roku 2000 organizuje je Tříkrálová sbírka, která navazuje na tradici koledování na Tři krále (tj. 6. ledna) a má charakter celonárodní sbírky. Hlavním účelem je především pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a nejméně desetina výnosu sbírky je každoročně určena také na humanitární pomoc do zahraničí.

—•—

A jak jste na tom vy, pokud jde o pomoc druhému?

Takto odpovídali žáci z 6. A:

Finančně jsem přispěla na nemocné a zdravotně postižené děti.

Zúčastnila jsem se akce 72 hodin pro Elišku.

Finančně jsme přispěli na Paraple.¹

Dala jsem bezdomovci 50,- Kč.

Daroval jsem plyšové hračky do dětského domova.

Darovala jsem své oblečení do dětského domova.

S tatškou jsme donesli do útulku krmení pro psy a kočky.

Daroval jsem své hračky a plyšáky jedné těžce nemocné holčičce - Patricii.

Valentýnská pošta

Pokud máš chuť někoho potěšit nebo dokonce někomu vyznat lásku, pak neváhej a využij naší **valentýnskou schránku** ve vestibulu školy. Psát může kdokoliv a komukoliv, napiš kamarádce, kamarádovi nebo dokonce i svému oblíbenému učiteli. **Od pondělí 10. února do čtvrtka 13. února můžeš vhazovat své dopisy do schránky a Rada dětí se postará o doručení do těch správných rukou.**

Valentýnské přání můžeš vyrobit či koupit. Pokud nemáš tolik času, tak můžeš využít náš foto návod u schránky a napsat přání přímo na místě.

Všechna přání musí obsahovat **celé jméno adresáta a třídu**. Budeme se těšit na Vaše dopisy a radost, kterou udělají.

Rada dětí

Rodina je, když...

...jsou rodiče a děti spolu pohromadě. Známe, že? A ti starší z vás už z hodin VOZ také vědí, že rodiny mohou mít spoustu podob. A leckdo z vás také ví, že mít rodinu je jedna z nejcennějších věcí v životě.

Mnoho dětí ale bohužel takové štěstí nemá, a proto existuje řada projektů, díky nimž máme šanci těmto dětem pomáhat.

Adopce na dálku

Víte, kolik stojí zabezpečit školní docházku a živobytí šestileté holčičce v Ugandě, aby se mohla stát učitelkou? Méně než 600 Kč měsíčně. Je to možné díky programu Adopce na dálku®, jehož cílem je poskytování vzdělávání a zdravotní péče nejchudším dětem, stejně tak podpora širších komunit (jak obyvatel, tak místního prostředí, okolí a vybavenosti), v kterých tyto děti žijí. Aby bylo naše úsilí co nejúčinnější, je třeba dodržovat základní pravidla rozvojové spolupráce a přistupovat citlivě ke kultuře, ve které příjemci pomoci žijí.

Program Adopce na dálku od Charity ČR pomohl od roku 1993 více než 33 000 dětí po celém světě. Z peněz je hrazeno vzdělání, zdravotní péče a mimoškolní činnosti.

Podpořit sny malých dětí v Evropě, Africe či Asii může kdokoliv z nás. Stačí chtít...

Adopce na dálku splňuje dva z **Cílů udržitelného rozvoje OSN: 1 – Konec chudoby** a **4 – Kvalitní vzdělání**.

Více o Cílech udržitelného rozvoje OSN (tzv. SDGs) se dočtete v dubnovém čísle Agnes.

Blue challenge!

Někdy v roce 1934, jo, už to je přes 85 let, vyšla v jedné z knih od Jaroslava Foglara taková nenápadná zmínka o výzvě s názvem **Modrý život**. Konkrétně jde o knihu *Přístav volá*.

Modrý život je vlastně soubor sedmi jednoduchých pravidel, která hrdinům příběhu měla zpříjemnit život a učila je slušnému chování a zdravému životnímu stylu, dalo by se říci dnešními slovy.

Asi před 30 lety se Modrý život objevil znovu, tentokrát v dobrodružství Rychlých šípů. A řada lidí si znovu zkusila splnit sedm pravidel každý den. Po splnění si modře vybarvili příslušný čtvereček.

• • •

1. Ráno budeš důkladně cvičit nejméně čtvrt hodiny. (Nepodaří-li se ti to někdy výjimečně pro nedostatek času, můžeš si cvičení odbyt v jinou dobu téhož dne).
2. Ráno a večer si pořádně vyčistiš zuby.
3. Umyješ se celý studenou vodou.
4. Nepromluvíš během dne ani jedno hrubé či dokonce neslušné slovo.
5. Neuděláš nic nečestného: nebudeš lhát, nikoho neošidiš, neurazíš, nikomu ani slovem neublížíš, nepoškodíš žádný majetek, ať veřejný či osobní.
6. Každý den vykonáš aspoň jeden, byť třeba nepatrný, dobrý skutek.
7. Každý den se pokusíš prožít něco radostného – přečteš si kousek nějaké knížky, příjemně se pobavíš s kamarády, dozvíš se nějakou dobrou zprávu, někdo o tobě řekne něco hezkého, ve škole dostaneš pěknou známku, prožiješ něco hezkého a podobně.

• • •

Jednoduché? Obtížné? Uvidíme... ☺ My teď totiž

VYHLAŠUJEME modrou výzvu na únor!

- ✓ vyzvedni si v redakci svůj list (přízemí 2. stupně, kabinet zeměpisu),
- ✓ splň si co nejvíc okének v jednom únorovém týdnu (počítáme 7 po sobě jdoucích dní),
- ✓ po splnění odevzdej opět v kabinetu zeměpisu,
- ✓ počkej na vyhodnocení!